

ונהנים מתוך זיו האספקלריה המאירה.

אשריהם הצדיקים שזוכים לאותו האור העליון, ואותו האור של האספקלריה המאירה מאיר לכל הצדדים, וכל אחד ואחד מהצדיקים הללו נוטל את חלקו כראוי לו, והיה נוטל נכד מאיר כל אחד ואחד כפי מעשיו שעשה בעולם הזה. יש מהם שמתבישים מאותו אור שנטל חברים יותר ומאיר, והרי פשוטה. חלקן של הלילה, מכאן מתחיל הלילה להפגס. כמה שומרי החק מתעוררים ומשוטטים בעולם ופותרים הסגורים, ואחר כך כמה מינים למיניהם, כמו שבארנו. ואז כשנחלק הלילה, צד צפון יורד [מאיר הארץ] מלמעלה למטה, ואחוז בלילה עד שני חלקים של הלילה.

אחר כך מתעורר צד דרום, עד שמגיע הבקר, וכשמגיע הבקר אז הדרום והצפון אוהזים בו, ואז באים ישראל למטה, מעלים אותה בתפלותיהם ובקשותיהם למעלה, עד שעולה ונגננת ביניהם, ונוטלת ברכות מהראש [של המקדש] של כל הראשים.

ומתברכת מאותו הטל שנמשך מלמעלה, ומאותו הטל נחלק לכמה צדדים, וכמה רכבות גדולים מאותו הטל, וממנו עתידים להחיות המתים. זהו שכתוב (ישעיה כז) הקיצו ורננו שכני עפר כי טל ארות טלך, טל מאתם הארות העליונים שמאירים למעלה.

עד שהיו יושבים, נחלק הלילה. אמר לו רבי יהודה לרבי יוסי, עכשו רוח צפון מתעוררת והלילה נחלק, וכעת הזמן שהקדוש ברוך הוא מתאנה לקול הצדיקים שבעולם הזה,

ומתהנן מגו זיוא דאספקלריאה דנהרא. זכאין אינון צדיקיא, דזכאן להווא נהורא עלאה, והווא נהורא דאספקלריאה דנהרא, נהיר לכל סטרין, וכל חד וחד מאלין צדיקיא, נטיל לחולקיה פדקא חזי ליה, והוה נטיל (ס"א והכי נהיר) כל חד וחד כפום עובדוי דעבד בהאי עלמא, (מאנין) אית מנהון דמתפסי, מההוא נהירו דנטיל חבריה (דף רלב א"ו) יתיר ונהיר, והא אוקמוה.

חולקיה דליליא, מפד שארי ליליא למיעל. כמה גרדיגי נמוסין מתערין, ושטאן בעלמא, ופתחין סתימין, ולבתר כמה זינין לזנייהו, כמה דאוקימנא. וכדין פד אתפליג ליליא, סטרא דצפון נחית (נהיר נהיר) מעילא לתתא, ואחיד ביה בליליא, עד תרין חולקין דליליא.

ולבתר סטרא דדרום אתער, עד דאתי צפרא. וכד אתי צפרא, פדין דרום וצפון אחידו ביה, וכדין אתאן ישראל לתתא, סלקין לה בצלותהון ובעותהון לעילא, עד דסלקא ואתגניזת בינייהו. ונטלא ברכאן מרישא (דמלכא) דכל רישין.

ואתברכא מההוא טלא דאתמשכא מלעילא. ומההוא טלא פריש לכמה סטרין, וכמה רבוון אתגנו מניה מההוא טלא, ומניה עתידין לאחייא מיתייא. הדא הוא דכתיב, (ישעיה כז) הקיצו ורננו שוכני עפר כי טל ארות טלך. טלא מאינון נהורין עלאין דנהרין לעילא.

עד דהו יתבי אתפליג ליליא, אמר ליה רבי יהודה לרבי יוסי, השתא רוחא דצפון אתער, וליליא אתפלג, והשתא עדנא דקדשא בריך הוא תאיב לקלהון דצדיקיא

אותם שעוסקים בתורה. פעת הקדוש ברוך הוא מקשיב ולקול דבריהם] לנו במקום הזה, לא נפסיק בדברי התורה.

פתח ואמר, המלאך הגאל אתי מפל רע. הרי נתבאר ופרשוה, אבל בא ראה, כתוב (שמות כג) הנה אנכי שלח מלאך וגו', זהו מלאך גואל העולם, שמירתם של בני האדם, וזהו שמזמין ברכות לכל העולם, משום שהוא נוטל אותם בהתחלה, ואחר כך הוא מזמן אותם לעולם, ולכן כתוב הנה אנכי שלח מלאך לפניך. (שם לו) ושלחתי לפניך מלאך.

וזהו מלאך שלפעמים זכר ולפעמים נקבה, וכך הוא, שבזמן שהוא מזמין ברכות לעולם [למעלה], אז הוא זכר ונקרא זכר. בזמן שמזמין ברכות [למטה] לנקבה, כך הוא מזמין ברכות לעולם. ובזמן שעומד בדין על העולם, אז נקרא נקבה, כנקבה המעפרת, כך הוא מתמלא מן הדין, ואז נקרא נקבה. ועל זה לפעמים נקרא זכר ולפעמים נקרא נקבה, והכל סוד אחד.

כמו זה כתוב (בראשית א) ואת להט החרב המתהפכת. יש מלאכים שלוחים בעולם שמתהפכים לכמה גונים, לפעמים נקבות לפעמים זכרים, לפעמים דין לפעמים רחמים, והכל בגון אחד. כמו זה המלאך הזה הוא בגונים רבים, וכל הגונים שבעולם ישנם במקום הזה, וסוד זה (יחזקאל א) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום מראה מראה סביב הוא מראה דמות כבוד ה'. וכמו שיש בו כל אלו הגונים, כך גם מנהיג את כל העולם.

בהאי עלמא, אינון דמשתדלי באורייתא. השתא קדשא בריך הוא ציית (לקול מליהו) לן בהאי אתר, לא נפסוק מלי דאורייתא.

פתח ואמר, המלאך הגואל אותי מפל רע, הא אתמר ואוקמוה. אבל תא חזי, כתיב, (שמות כג) הנה אנכי שולח מלאך וגו', דא הוא מלאך דאיהו פרוקא דעלמא, נטירו דבני נשא, והאי איהו דאזמין ברכאן לכל עלמא, בגין דאיהו נטיל לון בקדמיתא, ולבתר איהו אזמין לון בעלמא. ובגין דא כתיב, הנה אנכי שולח מלאך לפניך. (שמות לג) ושלחתי לפניך מלאך.

והאי איהו מלאך דלזמנין דכר ולזמנין נוקבא, והכי איהו. דבזמנא דאיהו אזמין ברכאן לעלמא (לעילא), כדין איהו דכר, ואקרי דכר. כדכורא דאזמין ברכאן (לחתא) לנוקבא, הכי איהו אזמין ברכאן לעלמא. ובזמנא דקיימא בדינא על עלמא, כדין אקרי נוקבא. פנוקבא דאיהו עופרא, הכי איהו אתמלי מן דינא, וכדין אקרי נוקבא. ועל דא לזמנין אקרי דכורא, ולזמנין אקרי נוקבא, וכלא רזא חדא.

בגוונא דא כתיב, (בראשית ג) ואת להט החרב המתהפכת, מלאכין אית שלוחן בעלמא, דמתהפכין לכמה גוונין, לזמנין נוקבי, לזמנין דכורי, לזמנין דינא, לזמנין רחמי, וכלא כחד גוונא. כגוונא דא האי מלאך, בגוונין סגיאין איהו, וכל גוונין דעלמא, פלהו איתנהו בהאי אתר. ורזא דא, (יחזקאל א) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד ה'. וכמה דאית ביה כל אינון גוונין, הכי נמי אנהיג לכל עלמא: (דף רלב ע"ב).